

การประชุมหัวหน้าสถาบันการศึกษาด้านการป้องกันประเทศ (ARF HDUCIM) ครั้งที่ ๑๖ ณ กรุงปักกิ่ง

พันเอก ไชยสิทธิ์ ตันตยกุล
ผู้อำนวยการกองภูมิภาคศึกษา ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

การประชุมหัวหน้าสถาบันการศึกษาด้านการป้องกันประเทศ ครั้งที่ ๑๖ ในหัวข้อเรื่อง “การจัดการศึกษาด้านยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติในสภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลก (The Education on National Security Strategy in a Changing World)” ตามกรอบความร่วมมือการประชุมอาเซียนว่าด้วยการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (The 16th ASEAN Regional Forum Heads of Defense Universities/Colleges/Institutions Meeting) มีชื่อย่อว่า ARF HDUCIM จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๔ - วันพฤหัสบดีที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรม Gehua New Century กรุงปักกิ่ง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ (National Defense University : NDU) กองทัพปลดปล่อยประชาชนจีน (People's Liberation Army : PLA) เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม

ที่มาและวัตถุประสงค์ของการประชุม ARF HDUCIM

การประชุมหัวหน้าสถาบันการศึกษาด้านการป้องกันประเทศเป็นการประชุมตามกรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum : ARF) อันเป็น

ผลสืบเนื่องจากมติของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ ๔ ที่สิงคโปร์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งในโอกาสดังกล่าว ผู้นำรัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียนได้ประกาศเจตนารมณ์ที่จะแสวงหาเวทีในการนำรัฐสมาชิกเข้ามาเกี่ยวพันในกรอบความร่วมมือทางด้านความมั่นคง และส่งเสริมการหารือด้านความมั่นคงกับประเทศคู่เจรจาหรือ Dialogue Partners โดยการขยายกรอบการหารือที่มีอยู่แล้วระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา ทั้งนี้ ARF มีการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๑ ที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๗ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีปรึกษาหารือ (consultative forum) เกี่ยวกับประเด็นด้านการเมืองและความมั่นคง โดยมุ่งที่จะส่งเสริมความไว้วางใจ เชื่อใจ ความร่วมมือ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศผู้เข้าร่วม และพัฒนาแนวทางการดำเนินการทูตเชิงป้องกัน (Preventive Diplomacy) ซึ่งมุ่งป้องกันการเกิดและขยายตัวของความขัดแย้ง และเมื่อผู้เข้าร่วมทุกฝ่ายพร้อมและสะดวกใจ ARF ก็อาจพัฒนาเป็นเวทีหรือแนวทางยุติความขัดแย้ง จึงอาจกล่าวได้ว่า ARF ไม่ใช่เวทีการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และไม่มีสถานะเป็นองค์การทางการ รวมทั้งไม่มีสำนักเลขาธิการ แต่เป็นเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนทัศนะ และกรอบ (framework) ที่ประเทศผู้เข้าร่วมจะร่วมกันแสวงหาแนวทางการร่วมมือ โดยเน้นการเข้าร่วมของฝ่ายการต่างประเทศและการทหาร

ปัจจุบัน ARF มีประเทศสมาชิกจำนวน ๒๖ ประเทศ กับ ๑ กลุ่มประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม กับประเทศคู่เจรจาของอาเซียน (Dialogue Partners) ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย รัสเซีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา และสหภาพยุโรป และประเทศอื่นในภูมิภาค ได้แก่ บังกลาเทศ ศรีลังกา ปากีสถาน มองโกเลียและสาธารณรัฐประชาชนธิปไตยประชาชนเกาหลี (เกาหลีเหนือ) ปาปัวนิวกินี และติมอร์-เลสเต (กรมาเซีย, ๒๕๕๕)

การดำเนินงานในกรอบ ARF เพื่อนำไปสู่เสถียรภาพในภูมิภาคมี ๓ ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ ๑ มาตรการเสริมสร้างความไว้วางใจ (Confidence Building Measures - CBMs)

ขั้นตอนที่ ๒ การทูตเชิงป้องกัน (Preventive Diplomacy - PD)

ขั้นตอนที่ ๓ แนวทางเรื่องปัญหาความขัดแย้ง (Approaches to Conflict Resolution)

ในช่วงการดำเนินการตามขั้นตอนที่หนึ่ง ARF มีการประชุมกรอบย่อยต่างๆ ในประเด็นที่เป็นความสนใจร่วมกัน ได้แก่ การลดและไม่แพร่ขยายอาวุธ (Non-Proliferation and Disarmament - NPD) ความมั่นคงทางทะเล (Maritime Security - MS) การต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ (Counter-Terrorism and Transnational Crime - CTTC) และการบรรเทาภัยพิบัติ (Disaster Relief) ซึ่งจะมีกิจกรรมสัมมนา และ Workshop ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง หัวข้อของแต่ละกรอบงานขณะนี้ ARF อยู่ในขั้นตอนที่สอง หลังจากที่แผนงานการทูตเชิงป้องกันได้รับความเห็นชอบในการประชุม ARF ครั้งที่ ๑๘ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งจะยังคงดำเนินการควบคู่กับ CBMs ในขั้นตอนที่หนึ่ง และมาตรการอื่นๆ อาทิ การจัดทำรายงาน Annual Security Outlook การใช้ประโยชน์จากองค์กรวิชาการของ ARF เช่น Experts and Eminent Persons (EEPs) และ Council for Security Cooperation in the Asia Pacific (CSCAP) เพื่อระบุประเด็นที่อาจขยายเป็นความขัดแย้งได้ (flashpoints) ตลอดจนการพัฒนากลไกต่างๆ บนพื้นฐานของความสมัครใจ ได้แก่ คนกลางที่น่าเชื่อถือ (good offices) การประนีประนอม (conciliation) การไกล่เกลี่ย (mediation) และกลไกตามที่ระบุไว้ในสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในช่วงปี ๒๕๕๐ มีการจัดตั้งกระบวนการอื่นๆ ในภูมิภาค ได้แก่ การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Ministers' Meeting Plus - ADMM Plus)

สำหรับการประชุมหัวหน้าสถาบันการศึกษา

ด้านการป้องกันประเทศ (ARF HDUCIM) นั้น ได้ริเริ่มขึ้นในการประชุมระดับรัฐมนตรีของอาเซียน ครั้งที่ ๒๖ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๖ ที่ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งได้เน้นที่จะเสริมสร้างมาตรการการสร้างควมไว้วางใจ โดยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนระดับภูมิภาค ระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารและกลาโหมทุกระดับ รวมทั้งสถาบันทหาร วิทยาลัยทหาร และมหาวิทยาลัยกลาโหมในประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ ประเทศไทย โดยกระทรวงกลาโหมได้รับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ARF HDUCIM ครั้งที่ ๑๓ ในหัวข้อเรื่อง “บทบาทของกองทัพในการรักษาความมั่นคงภายใน” ระหว่างวันที่ ๓ - ๖ พ.ย. ๕๒ ณ โรงแรม อิมพีเรียล ควีนปาร์ค สุขุมวิท ๒๒ กรุงเทพฯ

รูปแบบและผลของการประชุม ARF HDUCIM ครั้งที่ ๑๖

การประชุม ARF HDUCIM ครั้งที่ ๑๖ มีผู้เข้าร่วมประชุมรวม ๗๒ คน จาก ๒๑ ประเทศ (มีประเทศสมาชิกที่ไม่ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมจำนวน ๖

ผู้แทนของประเทศไทยในการประชุม ARF HDUCIM ครั้งนี้ มีจำนวน ๓ คน ได้แก่ พลโท ชำเรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ พันเอก ไชยสิทธิ์ ตันตยกุล ผู้อำนวยการกองภูมิภาคศึกษา ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ และพันเอก บัณฑิตูร บำเรอราช รองผู้อำนวยการกองเอกสารวิจัย และห้องสมุดวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ในพิธีเปิดการประชุมมี พลเอก หวง สี่ปิน

(Wang Xibin) ผู้บัญชาการมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ (President of National Defense University) และ Muhammad Shahrul Nizzam bin Umar ผู้อำนวยการ The Sultan Haji Hassanal Bolkiah Institute of Defence and Strategic Studies ของบรูไน เป็นประธานการประชุมร่วมๆ โดยได้เชิญ พลโท ชี เจี้ยนกั๋ว (Lieutenant General Qi Jianguo) รองประธานกรม

ประเทศ คือ บังกลาเทศ เกาหลีเหนือ ปาปัวนิวกินี ติมอร์-เลสเต รัสเซีย และสหภาพยุโรป โดยมีคณะผู้สังเกตการณ์จากหน่วยงานด้านความมั่นคง และนักวิชาการของจีนเข้าร่วมการประชุมเป็นจำนวนมาก

เสนาทิกรทหารใหญ่ (พลโท ชี จะติดยศพลเอก ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๕) ร่วมกล่าวเปิดการประชุมการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วเกี่ยวกับภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติได้มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ทำให้ส่งผลกระทบ

ต่อสถาบันการศึกษาของกองทัพที่ต้องมีการปรับบทบาทในการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมต่อภัยคุกคามทั้งที่เป็นภัยคุกคามแบบดั้งเดิม (Traditional Threats) และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Non-traditional Threats) รวมทั้งมีความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ของฝ่ายพลเรือนในการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อเพิ่มพูนขีดความสามารถของผู้นำทางทหารในอนาคต ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาด้านความมั่นคง ในภาพรวมของประชาคมระหว่างประเทศต่อไป

การประชุมครั้งนี้ ได้แบ่งหัวข้อย่อยของการประชุมออกเป็น ๓ หัวข้อย่อย โดยมีผู้แทนของประเทศสมาชิกร่วมส่งผลงานทางวิชาการและนำเสนอข้อมูลต่อที่ประชุม (เว้นประเทศบรูไน) ดังนี้

หัวข้อย่อยที่ ๑ เรื่อง “การจัดการศึกษาทางทหารที่ทันสมัย” เพื่อค้นหาแนวทางและเครื่องมือที่จะนำไปสู่การจัดการศึกษาทางทหารให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง

ของสถานการณ์ด้านความมั่นคง โดยมีประเทศสมาชิกเข้าร่วมนำเสนอข้อมูลจำนวน ๙ ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย กัมพูชา แคนาดา อินเดีย เมียนมาร์ มองโกเลีย ปากีสถาน และสหรัฐฯ โดยมีข้อสรุปว่า ต้องมีการจัดหลักสูตรการศึกษาให้ครอบคลุมทั้งภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบดั้งเดิม (Traditional Security Threats) และภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ (Non-traditional Security Threats) โดยมีการประยุกต์แนวความคิดใหม่ด้านความมั่นคงที่มีมิติหลากหลายต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์

ด้านความมั่นคงที่มีความซับซ้อน ซึ่งรวมถึงการสร้างความร่วมมือแบบเป็นหุ้นส่วนอย่างใกล้ชิดกับแหล่งทรัพยากรทางสังคม เช่น การปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานพลเรือน เป็นต้น นอกจากนี้ ต้องมีการจัดการศึกษาด้านยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติ ด้วยกระบวนการบริหารจัดการอย่างเป็นองค์รวมที่จะเพิ่มพูนขีดความสามารถของผู้เข้ารับการศึกษาด้วยการปฏิบัติควบคู่กับการบรรยายในเชิงทฤษฎีอย่างได้สมดุล รวมทั้งมีการจำลองยุทธ์ (war games) และการศึกษาดูงานในพื้นที่ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลและแนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติ

หัวข้อย่อยที่สอง เรื่อง “บทบาททางทหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาความมั่นคงในรูปแบบใหม่” โดยมีประเทศสมาชิกจำนวน ๖ ประเทศ นำเสนอข้อมูล ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม ซึ่งมีข้อสรุปที่เน้นถึงกระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยการจัดสัดส่วนของการสอนในเชิงทฤษฎีกับการสอนโดยการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ผู้บริหารในทุกภาคส่วนและเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนได้มีส่วนร่วมในการศึกษาด้านความมั่นคง ภายใต้การเรียนการสอนและการวิจัยโดยครอบคลุมเนื้อหาทั้งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาภัยคุกคามในรูปแบบดั้งเดิมทางการทหารและในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีใช้

ทางการทหาร ซึ่งสถาบันการศึกษาทางทหารควรมีความร่วมมือและมีการวิจัยรวมทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานต่างๆ เช่น หน่วยงานที่เป็นคลังสมอง (Think Tank) ของประเทศ

หัวข้อย่อยที่สาม เรื่อง “การแลกเปลี่ยนในหลายมิติเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของสถาบันการศึกษาทางทหาร” โดยมีประเทศสมาชิก ๕ ประเทศ ร่วมนำเสนอข้อมูล ได้แก่ อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย สิงคโปร์ และศรีลังกา ซึ่งมีข้อสรุปว่า ไม่มีประเทศใดสามารถจัดการศึกษาด้านความมั่นคงให้ครอบคลุมทั้งภัยคุกคาม

และความท้าทายได้อย่างเป็นเอกเทศ จึงจำเป็นต้องแสวงหาความร่วมมือในหลากหลายมิติเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสถาบันการศึกษาทางทหารด้วยการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายทางวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษาต่างๆ รวมทั้งมีการวิจัยร่วมและการแลกเปลี่ยนการเรียนการสอน

ทั้งนี้ในระหว่างการประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้แทนประเทศสมาชิกได้อภิปรายแสดงข้อคิดเห็นอย่างลุ่มลึก โดยมีข้อคิดเห็นที่น่าสนใจเพิ่มเติม กล่าวคือ

ประการแรก การจัดการศึกษาด้านความมั่นคงในอนาคตจะสำเร็จลงได้โดยความร่วมมือของประเทศต่างๆ ในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลกันอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันการเข้าใจผิด รวมทั้งควรมีการผลักดันให้เกิดความเชื่อมั่นต่อกัน ตลอดจนไว้วางใจซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น อันเป็นบทบาทที่เหมาะสมของสถาบันการศึกษาทางทหารเพื่อการนำไปสู่ความมั่นคงในสภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลก

ประการที่สอง รูปแบบของการจัดการศึกษา นอกเหนือจากการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแล้ว ควรมุ่งเน้นในการ

จัดการศึกษาในลักษณะที่มีสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างแนวคิดทฤษฎีทางวิชาการกับการฝึกปฏิบัติ โดยให้ผู้เข้ารับการศึกษาสามารถฝึกปฏิบัติมากกว่าที่จะรับฟังการบรรยายในชั้นเรียน รวมทั้งควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เป็นคลังสมองมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน และควรเน้นให้มีการสอนแบบกลุ่มสัมมนาเพื่อระดมสมอง ตลอดจนมีการฝึกในการทำข้อพิจารณาเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ และมีการขยายผลไปสู่การวิจัยเพื่อจัดทำคู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมรวมถึงการปรับโครงสร้างของหน่วยงานด้านการศึกษาต่อไป

ประการที่สาม บทบาทสถาบันการศึกษาทางทหารของกองทัพต้องมีหลายมิติตามสภาพการเปลี่ยนแปลงด้านความมั่นคงของโลก และความสำเร็จในการจัดการศึกษาดังกล่าวต้องนำไปสู่การสนองตอบต่อจุดยืนในการรักษาความมั่นคงของชาติและต่อประชาคมระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นบทเรียนที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการด้านการศึกษาเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนาประเทศกับความมั่นคงของชาติ

การนำเสนอข้อมูลของผู้แทนจากประเทศไทย

พันเอก บัณฑิต บำเรอราช ได้นำเสนอข้อมูลเรื่อง “การบรรจุการศึกษาเกี่ยวกับความมั่นคงรูปแบบใหม่ในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรของไทย” โดยได้บรรยายถึงภารกิจการจัดการศึกษาของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) ที่มีการปรับปรุงหลักสูตรและโครงสร้างการจัดหน่วยงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ด้านความมั่นคง รวมถึงภัยคุกคามต่อความมั่นคงในรูปแบบใหม่หลังจากการพังทลายของกำแพงเบอร์ลินในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ และการล่มสลายของสหภาพโซเวียตในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยเฉพาะภัยคุกคามต่อความมั่นคงของมนุษย์และการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งได้เน้นถึงแนวทางการจัดการศึกษาที่สนองตอบต่อความมั่นคงที่ครอบคลุมทุกๆ ด้าน (Comprehensive Security) และได้เตรียมการรองรับต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยเฉพาะการแสวงหาความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้กรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Ministers' Meeting : ADMM) ที่เน้นความร่วมมือใน ๕ เรื่อง ได้แก่ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ (Humanitarian Assistance and Disaster Relief : HADR) ความมั่นคงทางทะเล (Maritime Security) การต่อต้านการก่อการร้าย (Anti-terrorism) การปฏิบัติการรักษาสันติภาพ (Peace Keeping Operations) และการแพทย์ทางทหาร (Military Medicine) เป็นต้น

โดยนักศึกษาของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรของไทย ประกอบด้วยข้าราชการระดับสูงทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน นักธุรกิจภาคเอกชนรวมทั้ง

นักการเมือง ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในหลายสาขาวิชาชีพจะได้รับการศึกษาทั้งจากการฟังบรรยาย การสัมมนาทางวิชาการ การถกแถลงเป็นกลุ่ม การศึกษาดูงานในพื้นที่ การจำลองสถานการณ์ด้านความมั่นคง และการวิจัย อันจะทำให้สามารถสร้างองค์ความรู้และสร้างเครือข่ายทางวิชาการเพื่อการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงร่วมกันได้อย่างใกล้ชิด

เหตุการณ์สำคัญในระหว่างการประชุม

ประเด็นแรก การเลี้ยงต้อนรับในการเดินทางมาร่วมประชุมของฝ่ายจีนเจ้าภาพ โดยมี พลอากาศเอก หลิว ย่าโจว (Air Chief Marshal Liu Yazhou) ผู้บัญชาการฝ่ายการเมือง (Political Commissar) มหาวิทยาลัย

ป้องกันประเทศในค่ำวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรม Gehua New Century ได้สร้างความอบอุ่นแก่แขกผู้มาเยือน

ประเด็นที่สอง ในช่วงพักหลังพิธีเปิดการประชุมฯ พลเอก หวาง ลีปิน ผู้บัญชาการมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศของจีน ได้เชิญคณะผู้แทนที่เข้าร่วมประชุมเข้าพบเพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นแบบทวิภาคีจำนวนสองประเทศ ได้แก่ สหรัฐฯ และไทย โดยใช้เวลาประเทศละ ๑๕ นาที

สำหรับการพูดคุยกับฝ่ายไทยได้เน้นถึงความร่วมมือระหว่างสถาบันวิชาการป้องกันประเทศกับมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศของจีน ภายใต้บันทึกความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างกันที่ได้ลงนาม เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓ ณ กรุงปักกิ่ง (ตามมติของคณะรัฐมนตรีที่ได้ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๓ ที่ได้อนุมัติให้กระทรวงกลาโหม โดยมอบหมายให้ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เป็นผู้ลงนามในบันทึกความร่วมมือฯ) และฝ่ายจีนได้เห็นด้วยกับข้อเสนอของฝ่ายไทยในบันทึกความร่วมมือฯ ที่ฝ่ายไทยจะขอส่งนักเรียนทหารมาเรียนภาษาจีนเพื่อเข้าศึกษาในระดับโรงเรียนนายร้อยต่อไป

บันทึกความร่วมมือระหว่างสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองทัพไทยกับมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ กองทัพปลดปล่อยประชาชนจีน มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันให้เข้มแข็งขึ้น และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนในขอบเขตการศึกษาทางการทหารให้มากขึ้น โดยมีหลักการสำคัญ ๒ ประการ กล่าวคือ บันทึกความร่วมมือนี้เป็นการติดต่อประสานงานระหว่าง

สถาบันการศึกษาทางการทหารของทั้งสองฝ่ายอย่างเป็นทางการ และการแลกเปลี่ยนจะดำเนินการไปบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งการติดต่อกันโดยตรงในระยะยาว ส่วนขอบเขตของความร่วมมือ จะมีการแลกเปลี่ยนดังต่อไปนี้

ประเด็นแรก การประชุมระดับผู้บริหารของทั้งสองฝ่าย โดยมีการประชุมร่วมกันในทุกสองปี

ประเด็นที่สอง การเยี่ยมเยียนระหว่างกันของคณะผู้แทนนายทหารนักเรียน

ประเด็นที่สาม การแลกเปลี่ยนผู้สอนและผู้บรรยาย โดยดำเนินการในทุกสองปี

ประเด็นที่สี่ การประชุมวิจัยและสัมมนา

ประเด็นที่ห้า การแลกเปลี่ยนสิ่งตีพิมพ์และข้อมูลข่าวสาร

การดำเนินการด้านงบประมาณ ได้กำหนดให้ฝ่ายเจ้าภาพจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการประชุมระดับผู้บริหาร การแลกเปลี่ยนผู้สอนผู้บรรยาย รวมถึงการประชุมวิจัยและสัมมนาทั้งสิ้น ยกเว้นค่าบัตรโดยสารเครื่องบินระหว่างประเทศ นอกจากนี้ แต่ละฝ่ายจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับคณะผู้แทนนายทหารนักเรียนของตนเอง โดยฝ่ายที่เป็นเจ้าภาพจะพยายามดำเนินการเพื่อลดค่าใช้จ่ายของอีกฝ่ายหนึ่งให้ประหยัดมากที่สุด

การดำเนินการด้านลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา การเผยแพร่ผลการวิจัยร่วมกันหรือผลงาน

วิชาการของทั้งสองฝ่ายในรูปแบบอื่น เกิดจากการดำเนินการตามบันทึกความร่วมมือนี้ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจของแต่ละฝ่ายให้ความเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรร่วมกัน เสมอก่อนการจัดพิมพ์เผยแพร่ โดยในกรณีที่จัดพิมพ์เป็นภาษาไทยให้เป็นลิขสิทธิ์ของฝ่ายไทย และกรณีที่จัดพิมพ์เป็นภาษาจีนให้เป็นลิขสิทธิ์ของฝ่ายจีน หากจัดพิมพ์นอกเหนือจากภาษาไทยและภาษาจีนให้ทั้งสองฝ่าย

ตกลงร่วมกันในเรื่องลิขสิทธิ์โดยได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้มีอำนาจของแต่ละฝ่าย

การติดต่อประสานงาน ทั้งสองฝ่ายจะใช้ช่องทางการทูตโดยผ่านผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร โดยระยะเวลาบังคับใช้และการสิ้นสุด บันทึกความร่วมมือนี้จะมีผล

บังคับใช้ทันทีในวันที่มีการลงนามและมีผลต่อกันโดยตลอด ยกเว้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประสงค์จะยกเลิกด้วยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า ๓๐ วันก่อนสิ้นสุด แต่ทั้งสองฝ่ายสามารถที่จะยุติบันทึกความตกลงได้ตลอดเวลาหากมีความตกลงใจร่วมกัน

ในท้ายบันทึกความร่วมมือฯ มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ กองทัพปลดปล่อยประชาชนจีนขอประกาศต่อท้ายบันทึกเป็นหมายเหตุเกี่ยวกับการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลชั้นความลับ กล่าวคือ ทั้งสองฝ่ายจะเก็บรักษาข้อมูลชั้นความลับอันเกิดจากการดำเนินการตามบันทึกความร่วมมือนี้ โดยแต่ละฝ่ายไม่ควรเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับที่รับมาจากอีกฝ่ายต่อฝ่ายที่สามโดยมิได้รับความยินยอมที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากอีกฝ่ายหนึ่ง นอกจากนี้ แต่ละฝ่ายความจำกัดขอบเขตการอ้างอิงไปยังข้อมูลชั้นความลับที่รับมาจากอีกฝ่ายหนึ่งให้สอดคล้องและเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของฝ่ายนั้น

ประเด็นที่สาม การเลี้ยงรับรองของมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศของจีน โดย พลเอก หวาง ลีปิ่น ผู้บัญชาการมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ ณ มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ ซึ่งได้มีการนำเยี่ยมชมสถานที่ห้องบรรยาย ห้องสัมมนา ห้องฝึกจำลองสถานการณ์ทางยุทธศาสตร์ และหอสมุดของมหาวิทยาลัย

ประเด็นที่สี่ ในระหว่างการประชุมฯ คณะผู้แทนของสถาบันวิชาการป้องกันประเทศของไทยได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับนาย Nobushige Takamizawa ผู้อำนวยการ The National Institute for Defence Studies (NIDS) ถึงความร่วมมือที่ญี่ปุ่นได้ส่ง พันเอก Eisuke Kigami ผู้เชี่ยวชาญด้านการช่วยเหลือ

ด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ มาเป็นวิทยากรในการสัมมนานานาชาติที่สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (สปท.) ได้จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๐ มิ.ย.๕๕ ณ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ กรุงเทพฯ โดยฝ่ายญี่ปุ่นมีความสนใจที่จะนำคณะผู้บริหารจำนวน ๑๐ คน มากระชับความร่วมมือกับ สปท. (โดย วปอ.สปท.) ในช่วง

เดือน มิ.ย. ๕๖ โดยจะได้ประสานรายละเอียดผ่านสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารของญี่ปุ่น ประจำกรุงเทพฯ ต่อไป

นอกจากนี้ คณะผู้แทนของสถาบันวิชาการป้องกันประเทศของไทยยังได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับ ดร. Han Youngsup รองผู้อำนวยการ Korea National Defense University (NDU) ซึ่งได้มีความสนใจที่จะให้มีการแลกเปลี่ยนด้านการศึกษากับสถาบันวิชาการป้องกันประเทศในอนาคตอันใกล้

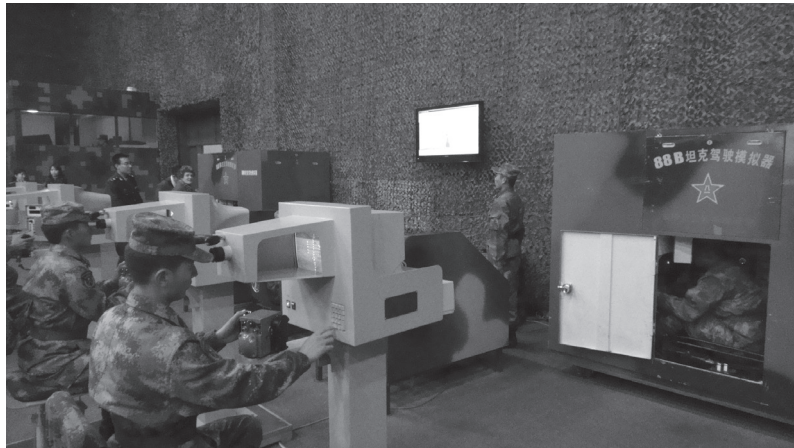
ประเด็นที่ห้า การเยี่ยมชมวิทยาลัยป้องกันประเทศ มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ (College of

Defense Studies, NDU : CDS, NDU) ซึ่งเป็นหน่วยงานด้านการศึกษาของจีนในการจัดการศึกษาระดับสูง (เทียบเท่ากับหลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรของไทย) ให้แก่นายทหารจากมิตรประเทศทั่วโลก โดยเปิดสอนในภาษาต่างประเทศถึง ๕ ภาษา คือ ชั้นเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาสเปน ภาษารัสเซีย และภาษาเยอรมัน

ซึ่งในแต่ละปีมีนายทหารจากต่างประเทศมาร่วมศึกษา มากกว่าหนึ่งร้อยคน จากประเทศต่างๆ เกือบหนึ่งร้อยประเทศ รวมทั้งการเปิดหลักสูตรสัมมนาระหว่างประเทศโดยใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษา และการสัมมนาพิเศษกับผู้แทนของทวีปต่างๆ ในประเด็นสำคัญทางยุทธศาสตร์ โดยวิทยาลัยป้องกันประเทศมีที่ตั้งอยู่บริเวณเขตซางผิง ทางตอนเหนือของกรุงปักกิ่ง โดยมีที่ตั้งแยกออกจากมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ เป็นอีกวิทยาเขตหนึ่ง

ประเด็นที่หก การ
เยี่ยมชมหน่วยกองพลยาน
เกราะที่ ๖ ซึ่งตั้งอยู่ทางตะวัน
ตกเฉียงเหนือของกรุงปักกิ่ง
เพื่อให้แขกผู้มาเยือนได้เห็นถึง
การจัดการศึกษาในหน่วย
กำลังรบหลักของกองทัพจีน
เพื่อการเตรียมความพร้อมรบ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการ ประชุม

ประการแรก การเข้าร่วมในการประชุม ARF HDUCIM ดังกล่าว เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสถาบันวิชาการ
ป้องกันประเทศ ในการขยายเครือข่ายทางวิชาการ เนื่องจากการประชุมฯ นี้ เป็นเวทีสำคัญที่เปิดโอกาสให้ผู้บริหาร
สถาบันการศึกษาด้านการป้องกันประเทศได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นอันจะนำไปสู่การพัฒนาสถาบันการศึกษา
และสามารถสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศได้แนวทางหนึ่ง

ประการที่สอง ได้รับคำชมเชยในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรการศึกษาของวิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ว่ามีมาตรฐานระดับสากล โดยเฉพาะฝ่ายจีนได้ให้ความสนใจในการ
ดำเนินการเพื่อสานต่อกิจกรรมความร่วมมือด้านการศึกษาตามบันทึกความร่วมมือที่สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
ได้ลงนามกับมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศของจีน ซึ่งสามารถใช้เป็นกรอบแนวคิดสำหรับขยายผลไปสู่ความร่วมมือ
ด้านการศึกษาต่อกองทัพของประเทศต่างๆ โดยเฉพาะญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และสหรัฐฯ ต่อไป

บทสรุป

การประชุมหัวหน้าสถาบันการศึกษาด้านการป้องกันประเทศเป็นการประชุมตามกรอบการประชุมอาเซียนว่า
ด้วยด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก หรือ ARF HDUCIM เป็นกลไกที่สำคัญกลไกหนึ่ง
ที่จะสามารถสร้างความไว้วางใจระหว่างประเทศโดยฝ่ายวิชาการ (Track II)

สำหรับการประชุม ARF HDUCIM ครั้งที่ ๑๗ จะจัดขึ้นที่ประเทศบรูไน โดยหัวข้อการประชุมและกำหนด
ระยะเวลาในการประชุมฯ จะแจ้งให้ประเทศสมาชิกทราบต่อไป

เอกสารอ้างอิงประกอบการเขียนบทความ

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ (๒๕๕๕). “กรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมือง
และความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก” จากเว็บไซต์ <http://www.mfa.go.th/asean/contents>.